

Badische Landesbibliothek Karlsruhe

Digitale Sammlung der Badischen Landesbibliothek Karlsruhe

**Flores vltimarum voluntatu[m] non sine sudore collecti
p[er] d[omi]n[u]m Rolandinu[m] Bononie[n]sem Juris
vtriusq[ue] p[ro]fessore[m] opti[m]e meritu[m] Annexo in
calce peculiari quoda[m] ...**

Rolandinus <de Passageriis>

Parrhisiis, 1514

De tutore in testamento vel codicillo dando. Rubrica xxxi

[urn:nbn:de:bsz:31-115460](#)

Prima pars florum.

alterius legatarij scz heredis vñ familie que ledetur per alienationem: i eius fauore videt facta prohibitio: licet nō sit exp̄sum. p̄ s̄ dicta iurā. Itē aduerte etiā q̄ quādo res que phibetur alienari est talis q̄ in ea cadat affectio et interest ei⁹ rei ne alienetur: tūc ratione ⁊ fauore eiusdē videt facta prohibitio et exp̄sum si seru⁹ rohi bitus est alienari nā eius interest ne alienef in nouuz dominū forte pestilētiorē. vnde si contra fiat seru⁹ erit liber. l. ḡhaliter. s̄. si peti⁹. ff. de fideicō. libertati. Ex q̄ sequis q̄ si testator prohiberet alienari vasallos prohibitio valet per d. s̄. si peti⁹. est enim fauor vasallop̄ ita dicit Bar. vbi. s̄. in. v. oppositione. Aduerte p̄tere q̄ quādo res legata nō trāsit directo in legatarū. sed de manu heredis q̄ habet necesse emere et legatario tradere ⁊ tūc q̄ heres tradit sub illa cōditione: nō potest alienari/ sicut si tale pactū de nō alienādo apponere in cōtractibus. Lea le ge. C. de cōdic. ob cām. ita loqui tur. l. titio centis. in princi. ff. de cōdi. ⁊ de. ita dicit idē Bar. vbi. s̄. in vi. oppositione. Juxta p̄missa quo ro pone aliq̄s phibuit funduz alienari fauore certe p̄sonae: nōne iste cui phibitio facta est p̄t funduz dare in votē vñ donationē ppter ruptiā? Ia. d̄are. vt refert Bar. in. d. s̄. diui. tenuit q̄ sic. ar. l. mulier. s̄. cu⁹ pponere. et. l. a. filia. in principio. ff. ad trebel. et auc. res que. C. cōia de leg. et in copte vñ sumis. Cān autē et q̄n phibitio alienationis speditat translationē dominū: tractat late glosa. i. d. l. ea lege. C. de cōdic. ob cām dato: et ibi Bar. et alti scriben. ⁊ scrib̄tes. in. l. s̄. ita quis. s̄. ea. lege. ff. de verbo obligatiō. De materia p̄ sentis rubrice vide lati⁹ per Bar. et alios scriben. is sepedicta. L. s̄.

Fund⁹
phibit⁹
alienari
an pos-
sit dari i
votem.

lius familias. s̄. diui. ff. de lega. s̄.
Gerardus mulert.

De tutori in testamēto vel codicillo dando.

Rubrica. xxxi.

Graciamateriam ista oportet cū dislanctiō pcedet: q̄m aut alicui pupillo intesta mēto vel codicillo datur tutor a patre: aut a m̄fe: aut ab extraneo. Si a p̄fe: aut daf filio pupillo existēti poteſtate aut nō existēti. Pater habēs filium pupilli in p̄tate q̄ē heredē instituit vel heredauit p̄t ei dare tutorē i testamēto: et etiā in codicillo si tñ ipsum codicillū pcedat vñ sequaz̄ testamētu: alter nō. q̄ liect aliq̄s intestat⁹/decedat codicillo facto/ i ipso codicillo non tenet tutoris datio. Itē si qdā tutores dati sunt i testamēto/ quidā i codicillo: oēs erūt tutores: nisi posteriore dādo priorem reprobaue rit restator. probātur hec insti. de tute. s̄. pmissum. et. ff. de testa. tute. l. iū. ⁊ l. paf. ⁊ l. vlti. ⁊ C. e. o. l. et si ea patre.

Additio. Juxta p̄missa q̄ro/ an ne sicut hodie valet testamētu im perfectū int liberos. l. hac p̄sultis sima. s̄. ex ipfecto. C. de testa. ita etiā hodie valeat tutoris datio facta i mm⁹ solēnitatē: glosa. i. l. iū. C. d. p̄ftr. tu. videf velle q̄ sic. idē videf tenere glo. i. d. s̄. ex ipfeto. Sed glo. s̄. l. i. C. de testa. tu te. videf tenere h̄ru. ⁊ hoc seq̄tur Bar. i. d. l. iū. ⁊ idē Bar. i. d. s̄. ex i pfecto. et Bal. abidē i vltia q̄stio ne. et tenet cōis doctores. Nō ob stat. d. s̄. ex ipfecto/ v̄bivaler testamētu ipfectū int liberos. q̄ hoc verū inq̄stū respicit soli fauorē liberoꝝ nō iuris alioꝝ. in casu em̄ nō r̄spicit etiā on⁹ ipsi⁹ tutoris ⁊

De tutore in testamēto vel codicillo dādo. **Fo. liij.**

ideo nō debet ille. s. ad casum no strum extēdi. ar. l. i. p. uberi filio. ff. de administra. tu. Sed aduerte q̄ si testamēto esse nullū ex cā p̄te titiōis idubitan̄ valeret datio tutele p̄ auc. ex cā. C. de libe. p̄te. et in corpe. vñ sumif illa auc. qđ est in auc. vt cum de ep. cog. s. si autē hec oia. col. viij. Barar. mu.

Citē dare p̄t tutorē p̄ filijs r̄ filiab⁹ pupillis/nō tātū natis: sed etiā posthumis. si tñ posthumū na scituri erāt in p̄tāte si viueret ip̄e testator. vt insī. de tute. s. cū autē Itē dare p̄t auia tutorē nepoti b⁹ ex filio i sua p̄tāte existēnb⁹: si tñ in p̄tāte p̄ris eorū nō sint recasuri mor tuo auo. vt insī. de tu. s. ne potib⁹ tñ. r. s. itaq̄ si fili⁹. Dare au tem p̄t p̄f tutores vñūv̄ plures mares nō feminas: p̄ter matrē r̄ amā pupilli: q̄s ipsi pupillo relin quere p̄t tutrices. s. s. e. cas nula alia cē p̄t tutrix. vt. ff. de tute. l. vlt. et. C. qñ mulier tu. offi. fūgi p̄t. l. s. iuncta auc. matrē r̄ autē. r̄ i auc. d. here. ab ites. venē. s. ex his col. ir.

Mf vel auia da ta tu trix i tes tamēto en dicatur testa mētaria Additio. Quero an mater vel auia data tutrix in testamento di catur testamētaria: et videtur q̄ non: quia cog nō potest si non ve lit. vt in auc. matrē r̄ autē. C. quā do mu. tu. of. fungi potest. iuncta ibi glo. i verbo pmittimus. Bar. ibi. in versi. vltierius quero quid si mater. tenet q̄ est testamentaria. nā dari potest per ill. i. in auc. fate tur tamē idem Bar. q̄ erit volun taria. r̄ sic dicetur testamentaria voluntaria. alii vero tutores ne cessari sunt. Ex predictis sequit q̄ si mater vel auia data est tutrix in testamento non egit confirmatione: quod est cōtra. l. q̄ in alienā s. p̄q. ff. d. neg. gest. que i hoc est hodie correcta. vt dicit idem Bar. in. d. auc. matr. versi. quero quid si matr r̄ c. est tamē necessē vt talis

mater vel auia corā iudice agno scat tutelā r̄ renūctet secūdis nu ptis/ velleiano/ r̄ om̄ auxilio. vt in. d. auc. matri et autē. et in auc. vt sine prohibitio. ma. s. quia vero multā. col. viij. An autē ea non re nūciante istis vel alicui istozū va leat assumptio tutele. vide Bar in. d. auc. matri r̄ autē. et cundem in. l. si quis sub cōdītione. ff. de te sta. tutela. qui vult q̄ nō. dic lati vt per eum. Et aduerte iuxta pre missa q̄ non solum cōtractis nuptiis mor a tutella expellēda est. vt i. d. auc. vt sine prohibi. s. q̄ ve ro. versi. mor tamen. r̄ auc. sacra mētū. C. quādo mu. tu. offi. fun. potest. sed enā contractis sponsa libus/ vt vult Bar. i. d. l. si q̄s sub cōdītione. ff. de testa. tu. i. pe. col. versi. quero an statim cum mater r̄ c. et idem Bar. in. d. auc. sacramētū. Sed Speculator i titu. de tu tore. s. nūc dicendū. versi: quid si tutelam habeat rc. tenet contrariū/ volens q̄ licet cōtractis spon salibus non debeat admitti ad tutelam vt dicit ipse Spe. i. d. ti. de tutore. in versi. quid si nōdū. ante tamē adeptam per sponsalia non amittit. facilius enim (vt dicit) impeditur haberi q̄ habita per datur. ar. ff. de postu. l. j. s. casum. r. ff. de adul. l. q̄. Sed aduerte q̄ opino Bar. magis ē fauorabilis pro pupillo: certum enim est q̄ cō tractis spōsalibus i p̄a studet pla cere futuro marito cuius occasio ne incipit esse suspecta. Itē nota etiā dñ eundē Bar. vbi. s. q̄ co ipso q̄ mulier vadit ad iudicē nū ciāns se velle cōtraher et secūdis nuptias iam perdit tutelam licet etiam postea non nubat. ar. l. im perialis. s. s. r̄ si tales. C. de nup. Sed quero/ pone non contraxit: sed luxuriata est. glo. in. d. auc. sa cramentum tenet q̄ et tunc a tue tula expellenda sit. quod sequitur

Prima pars florum.

ib. Bar. et idez. Bar. in. d. l. si q̄s
sub conditione. ff. de testa. tute. in
antepe. col. et dicit hoc p̄bari per
l. fina. C. quādō mulier tu. off. et.
dū dicit ibi ter. sed pudicitia suaz
intacta cōuerset. facit: qz nō am-
plus aliquid habebit cassitate lu-
xuria. vt in auc. de resti. et ea que
pa. et. prope si. col. iii. Bar. mu.
C Poteſt etiā post mortē viu⁹ tu-
tor⁹ d' alio puidere testator⁹. vt qz
dicat ticiū filij mei tutorē esse vo-
lo. et si contingat ei⁹ decedere ante
depositum tutelē officiū: ei⁹ sit
tutor. Ro. iteſi tituſ minorē. xxv
annis tutorē relinq⁹: potero interi
Seū tutorē dare. vt tutor⁹ sit: quis
qz titius maior erit. vt insti. qui te-
sta. tu. dari possunt. q. ad certū te-
pus. et. ff. de testa. tu. l. tutor⁹ dat⁹.
q. tutorē. et. l. si q̄s sub conditiōe.
C Additio. Aduerte qmior. xxv
annis testamēto tutor⁹ datus. non
pōt esse tutor⁹: nisi cū maior. xxv.
annis fact⁹ erit: tūc ei⁹ erit tutor⁹.
idē in furioso qz tutor⁹ erit quū cō-
pos mētis fact⁹ erit. insti. q. testa.
tu. da. pos. q. furiosus. et hoc etiā
veruſ siue dictuſ fuerit a testatore
siue nō. vt. ff. de testa. tute. l. si he-
reditas. q. si furiosus. et facit. l. fu-
riosus. ff. de tute. **C** Itē aduerte
q. si testator⁹ tutorē sub cōditione
vel ex die dederit: et medio tēpo-
re de alio non puideric⁹: tunc ali⁹
tutor⁹ a iudice medio tēpore dan-
dus erit: qui cōditione exſtente:
vel die yeneri desinet esse tutor⁹.
d. l. si quis sub conditione. et. q. l.
insti. de atri. tu. Nec obſtat q. legi-
timū habere potest: quia q̄dīu te-
ſtamentaria ſperaſ tutela / ceſſat
legitima. d. l. si quis sub conditio-
ne. Et ſic patet ex. s. dictis q. tu-
an poſſit tor poſteſ dari ſub cōditione. qz
dari ſub oſtaſ. l. actus. ff. de reguliſ iii. et.
conditio ſ. muto. q. ſub conditione. ff. de tu-
te. ſolutio aut loquimur in tutoſe
dato a testatore: et ille poſteſ ſub
cōditione dari. vt. d. l. tutoſ dat⁹.
q. tutoſem. et. d. l. ſi quis ſub cōdi-
tione. ff. ne testa. tu. et insti. qui te-
sta. tu. da. poſſunt. q. ad certū. aut
loquimur in datuo: et iſ non pōt
dari ſub cōditione expreſſa: ita lo-
quuntur contraria. que autē ſit ra-
tio diuerſitatis pōt queri ⁊ et ad-
uerteg glo. i. in. l. C. de testa. tu.
ponit duas rationes: ſed Bar. ibi
aſſignat vniore et meliore ratio-
nem ita videlicet: quia quādō te-
ſtator⁹ dat ſub cōditione. remanet
iudex qui pōt prouidere pupilio
conditione pendente. ſed ſi iudex
dare ſub cōditione non eſſet ali⁹
qui prouideret. vnde lex vult q
ipſe iudex puideat incōtinēti pu-
re et perfecte. Hanc eandē ratio-
nem aſſignat idē Bar. in. d. l. mu-
to. q. ſub cōditione. Et per hāc ra-
tionem nō obſtat q. pcuratoſ: po-
tē dari ſub conditione. l. iiii. ff. de
procu. Dictuſ est notanter iudice
nō poſſe dare tutorē ſub cōditione
expreſſa: quia ſub cōditione ta-
cita bñ datur tutor⁹ a iudice: ita te-
net glo. in verbo ſub conditione.
in. d. l. muto. q. ſub cōditione. et ibi
Bar. et teſt. in. d. l. actus. iūcta
ibi glo. ff. de reg. iur. Item limita
predicta ſallicet q. iudex non pōt
dare tutorē ſub cōditione expreſſa.
hoc verū. niſi talis conditio neceſ-
ſario facite etiam in eſſet. d. q. ſub
conditione. iij. responſo. et ſi dicat
iudex. titum tutorē do: ſi ſatisfie-
derit. Nā talis adiectio non facit
cōditionē que tutoris dationē ſu-
pendat. ſed bene facit cōditionē
que ſuſpendit administrationē. et
talis expreſſio facta a iudice intelli-
gitur facta ſcđn q. tacite inerat.
alas tutoris datio vitiareſ. vt in
d. q. ſub conditione: ita dicit Bar.
in. l. i. in. princ. ff. de condi. et de-
verbi. inſtitut ergo contra predi-
cta. et poſte eū Ange. are. iii. d. q. ad
certū tempus. insti. qui testa. tu.

Tutor ne. Et sic pater ex. s. dictis q; tu-
an possit tor potest dari sub conditione. S; 3
dari sub ostat. I. actus. ff. de regulis iii. et.
conditione I. muto. s. sub conditione. ff. de tu-
te. solutio aut loquimur in tute
dato a testatore: et ille potest sub
gata. facta icon. q; tute inveni-
tas tutoris dato vitiare. vt in
d. s. sub conditione: ita dicit Bar.
in l. i. in principe. ff. de condi. et de-
versi. instauri ergo contra predi-
cta. z post eum Ainge. are. iii. d. s. ad
certum tempus. insti. qui testa. tu.

De tutori in testamento vel codicillo dādo. Fo. lll.

dari possunt. Gerardus mulert.

Tales igitur tutores sic dati: et a tali patre: et talib⁹ pupillis vere et proprie sunt testamentarii. vt. l. lege. ff. de verb. sig. et gaudet mul tis priuilegijs. Nam precedunt omnes alios tutores legitimos et da tuos. et non indigent confirmatione iudiciali. licet propter adiun strationem indigent sicut ceteri alij decreto iudiciali. item nō co guntur satisfare. probatur p̄mis sa. isti. de satisda. tu. S. sed hoc nō est perpetuum. et in auc. vt h̄j qui obli. se habe. perhi. S. vlti. col. vi. et inst. de legit. agna. tute in princi.

Additio. Aduerte dum dominus Roland⁹ dicit q̄ testamen tarum tutores egēt sicut ceteri alij decreto iudiciali. hoc tenet exp̄ se Bar. in. I. legitimos. in principio. ff. de legit. tu. vbi dicit q̄ hoc scilicet decretum/necessarium est in quolibet genere tutorum. I. iiii. ff. de auc. tutorū. et. I. fina. S. illo. C. arbi. tute. S. hoc fallat si testator ei hoc remiserit expresse. d. S. illo. vel si testator ipse decreverit sibi administrationē: potest enim ipse testator discernere vt tutor sua au toritate incipiat administrare. I. cui eorum. ff. de postulando. sicut potest concedere legatario licen tiam accipiendo sua auctoritate. vt I. titia cū testamento. S. i. et ibi no. ff. de le. iij. Proprie enim istud de cretū est prestare tutori quasi pos sessionē administratiōis. sicut di cunt canonistae q̄ licet aliquis sit institutus in beneficio/non tamē accedit ad administrandum: nisi ponatur in quasi possessiōe admi nistracionis. vt de inst. c. iij. in p̄n. et per Inno. de concessio. prebē. c. p̄posuit. in. i. glo. ita dicit Bartho. vbi. S. vbi vltius examinat an istud decretum interpositum ab uno iudice porrigit effectū su um ad res alteri⁹ territorij: et cō

cludit post multa q̄ iudex sub quo Decree est pupillus potest iterponere de tū vni⁹ cretri istud quod extēditur ad bo iudicis na vbiq̄ posita. I. magis puto. S. an porti illud. ff. de re. eorum/et hoc si co gat esse tradictoriē non habet. Sed si con ctim ad tradictoriē esset: ita q̄ esset necesse res alte mutti i possessionē per ministros rī⁹ terris iudicis / tūc nō sufficeret licentia torij illi⁹ iudicis. sed deb̄ scribi illi iudi ci sub quo res sunt. vt. I. cū vñ⁹ S. pe. ff. d. bo. auc. iudi. pos. Et ad uerte q̄ forma hui⁹ decreti est q̄ Decree iudex decernat tutori administratiōi tutorij tutele seu licentiā admini strandi. vt. pbatur. in. d. I. legitimos formae S. in legitimis. ff. d. legit. tuto. dū dicit tex. Scernit tutela. glo. expos nit id est administratio tutele: ad idem. ff. de auc. tu. I. iiii. Nō est ex go necesse q̄ iudex ponat cū i pos sessionē de facto. sed data licētia ipse tutor p̄t accipereres. et hoc est q̄ dicit tex. i. d. I. fina. S. illo. C. arbi. tu. et glo. i. in. b. I. legitimos dicit. res accipiat p̄ decretum: id est precedente decreto: ita tenet Bar. in. d. I. legitimos. S. mu.

Si vero pater filios suo pupilli legitimo et naturali emācipato vel etiam soli naturali in eo quod ei dedit vscq̄ ad legitimū modū tutorē reliquerit. item si mater filium suum pupilli heredem in stituit: et ei tutorē reliquit. licet in his casibus non teneat ex testa mento ipso iure datio tutoris/ tamē tales tutores debent per iudicem cōfirmari. et ideo non erūt testamentarii: sed datui. et ex tali confirmatione videntur a iudice dati. sed satisfatio eis remittetur vt inst. de tutelis. S. vlti. et. C. de confir. tu. I. vlti. et. ff. co. I. i. et. ijj. et I. naturali. et. C. de testa. tu. I. ma ter. et. C. d. episcopali. au. I. de crea tionib⁹. ijj. respōsō. Sed si extra neus aliquem pupillum heredez instituit et ei tutorē reliquit:

Tuto res testa menta ru gau det mul tis pūlic gys.

Decre tū neces sariū est in qibz gñe tu torum.

Prima pars florim

et pupill⁹ nil habeat p̄ter illa bo-
ya in quibus institut⁹ est: nō male-
dice*f* iudicū ei⁹ sequendū / i⁹ p̄m
tutorē q̄ iudicē cōfirmandū: qz r̄
gsonā eius quē tutorē esse volue-
rit nouerit: et i⁹ p̄berē ita dilexit
vt eū heredē institueret. sed forte
in hoc casu nō remittit satisdatio-
nē. ff. de confirma. tuto. l. si patro-
nus. et. l. si tutores.

Tutor i **Additio.** *Juxta p̄missa reuoco*
testame- in dubiu⁹ an tutor in testamento
to dat⁹ datus et a iudice cōfirmar⁹ sit da-
et a iudi-
cius ante testamentari⁹. dñs Rolā
ce cōfir-
din⁹. S. abi. r̄ ideo nō erit testamē-
tarius⁹. et tenet q̄ sit datiu⁹: et hoc
an sit te-
tenet etiā glo. in. l. iij. C. de confir.
tamen-
tuto. et glo. in. S. fina. insti. de tu-
tarius⁹ / p̄ quo allegat. l. lege. ff. de verbo.
signif. facit p̄ hac sentētia: qz qui
cōfirmat vide*f* dare. vt nota. iij. l.
et qz. ff. de iurisdi. oīz iudicū. ergo
dic*f* datiu⁹ cū p̄firms a iudice.
præterea iste p̄firms testa-
mentario assimulaf. l. q̄ a patre. ff.
de cōfir. tuto. ergo nō dic*f* testa-
mentarius: qz nullū simile est idēz/
vt nota. in. l. qd̄ nerua. ff. depositi
In p̄traru⁹ facit: qz sicut testamē-
tarius nō satisdat: ita nec iste con-
firmat⁹. d. l. q̄ a patre. utē qz sicut
testamentari⁹ se excusans p̄uat
legato. ita r̄ iste p̄firms⁹. l. nesen-
m⁹. ff. d. excu. tuto. **Dy.** (vt refert
Bar. in. d. l. iij. C. de cōfir. tuto. et
idē Bar. in. l. i. ff. eo. et post eū do-
min⁹ Chriſto. por. insti. de tute.
in. S. fina. r̄ ibi etiā Ange. areti.)
dicit q̄ est testamentarius quo ad
quedā. scz quo ad hoc vt nō satis-
det. item quo ad hoc vt priue*f* le-
gato si se excusat: quo datiu⁹ non
p̄iuaf. vt. d. l. nesenm⁹. S. iurta
hoc q̄rō an talis tutor p̄ferat legi-
timor⁹ glo. in. d. S. fina. insti. de tute.
tenet q̄ legitim⁹ p̄ferat. facit
qd̄ dicit glo. in. d. l. iij. C. de cōfir.
tuto. Bar. sil. vt idē Bar. vbi. S.
refert: disputauit hanc questionē

et determinauit ipsum talē tuto-
rē esse testamentariū. et preferē-
dū legitimō et datiuo. et ratio ma-
gis p̄va quā fecit. vt inquit Bar.
fuit ex ordine titulorū. nā in dige-
sto et codice p̄mum posuerunt im-
perator et iurisconsult⁹ titulū de
testamentaria tutela. secundū de
cōfirmādo tuto. tertū d. legitimis
tuto. vnde ostendit tuto. cō-
firmatus p̄ferri. utē. l. bas. insti. de
tute. S. fina. vbi dic*f* q̄ oīmō de-
bet p̄firmari. p̄ hoc. ff. de p̄firma.
tute. d. l. q̄ a p̄te. vbi assimulaf da-
to intestamēto. hanc opinionē te-
nent cōmuniter doctores. vt testa-
tur i⁹pe Bar. in. d. l. i. ff. de confir.
tuto. vbi sequit⁹ cā. vide late etiāz
L. et Bar. in. d. l. iij. C. de confir.
tuto. Aduerte tamē q̄ licet huius
modi tutor p̄firms p̄ferat legitimō:
admittit tū datiuū secū. vt. l.
si vt p̄ponit. C. eodē. ratio est fz
Bar. in. d. l. i. ff. eo. qz ipsever⁹ da-
tuus est. lō scū admittit alius fl-
milē. Uerū si disputatiō gratia
tenere velis hunc tutorē p̄firma-
tū nō p̄ferri legitimō: put tenent
glose supra citate: poteris respon-
dere ad illā rationē q̄ multū plaz-
cat Bar. in. d. l. iij. C. de confir. tu.
q̄ sit ex ordine titu. q̄ id ioperat
et iurisconsult⁹ posuerū titulū de
cōfirmādo tuto. ante titulū de
legitimis tutoribus: nō quia vel-
lent testamentariū excludere le-
gitimū: sed ideo posuerunt titulū
de cōfirmādo tuto. immedia-
te post titulū de testamentaria tu-
tela: quia sicut testamentariū non
satisfant. vt insti. d. satisfa. tuto.
in princi. ita nec isti confirmati. l.
iij. ff. de confirma. tuto. sec⁹ in le-
gitimis et datiuis. vt in dicto ti-
tu. de satisfa. tuto. in prim. iuncta
ibi glo. in. p̄b. idonei. Ita posses
disputationis ḡa dicere et respō-
dere. vt dicit Ja. may. i addi. ad
dñz Chri. por. insti. de tu. in. S. vlti.

De tutori in testamēto vel codicillo dādo.

Fo. iv.

Tutor. Item dum. s. dicit dominus Rō datus si lādin⁹ tutorē datū filio emācipa-
lio emā-
cipato: itē datum filio nālī tñ. et etiā
datū a mīre confirmādos citra sa-
tisfactionē: quero/nūqd idifferen-
filio nā-
li tñ itē
etiā dat⁹
a mīre
an sit in
differen-
ter p̄fir-
mādus.

Item dum. s. dicit dominus Rō
lādin⁹ tutorē datū filio emācipa-
lio emā-
cipato: itē datum filio nālī tñ. et etiā
datū a mīre confirmādos citra sa-
tisfactionē: quero/nūqd idifferen-
ter h̄j oēs cōfirmādi sunt: r espō
de qnō. nā alijs sine inq̄stione: alijs
cū inq̄stione p̄firmant. Tñ pro-
summa tot⁹ huius materie disti-
gue breuit̄ km Bar. in. l. naturali
s. si querat ff. de p̄fir. tu. Aut da-
tur tutor a patre legitimo et natu-
rali filio in potestate in voluntate
solēm: et hoc casu nō eget p̄fir-
matione. vt. l. j. in princi. ff. de confir.
tu. aut dat in testamēto min⁹ solē
ni. hoc casu debebat: solim idisti-
cte cōfirmari. vt. l. j. r. l. qui a p̄fe.
et. l. si filio. ff. eo. hodie vero debet
distingui: qz aut testamētu ē nul-
lum ex cā preteritionis vel exhe-
redationis. aut ex defectu solēnt-
tatis. Primo casu nō eget confir-
matione: sed valet hodie p̄ auc. ex
cā. C. de libe. pte. et tetigi. s. ista
rubri. in pīma additōne. Secundo
casu aut ē dat⁹ tutor vnuia ex libe-
ris et nō eget confirmatione hodie.
vt. l. has cōsultissima. s. ex impf-
ecto. C. de testa. aut est dat⁹ extra-
neus: et tūc eget cōfirmatione vt
notis. l. d. s. ex impf-ecto. et dixi. s.
in dicta pīma additōne. Sed ade-
uerte si p̄ decedit incōstītēti post
testamētu. cōfirmatur sine inqui-
stione. si ex iteruallo: tūc adhibe-
tur inq̄stio quedā: de qua in. l. in
cōfirmādos: cū duab⁹. ll. se. ff. d. cō-
fir. tu. aut pat dat tutorē filio legi-
timi tñ. vt adoptiuo: tunc de in-
recessi erat idē qd in legitimo et
naturali. qz tūc trāsibat in p̄tātē
adoptatīs. hodie secus. vt. l. cū in
adoptiuts. C. de adop. et iō debet
adhiberi distinctio illi⁹ legis: aut
trāsit in potestate aut nō: km Dy.
Si yō dat tutor filio emācipato:
tunc cōfirmatur sine inq̄stione. vt.
l. j. ff. de cōfir. tu. et inst. de tute. s.

fina. Si vero daf filio naturalitā
tū: nato scz ex cōcubina: tūc disti-
gue. qz aut eū nō instituit et nō cō
firmat sine inq̄stione. vt. d. l. natu-
rali. in p̄nci. aut eū instituit: et tūc
aut nō habeat alia bona et confir-
mat sine inq̄stione. vt. ff. co. l. si pa-
tronus: aut habeat alia bona. et
tūc cōfirmat. sed in bonis q̄ habet
a testatore decernet sibi adminis-
tratio sine inq̄stione. in alijs aus-
tem nō decernet nisi cū inq̄stione
vt. l. fina. C. de confir. tu. et qd nō.
per Dy. i. d. l. si patron⁹. Si vero
def filio spuri⁹: n̄ valet datio nec
cōfirmat. et hec de p̄fe. Si autē a
matre detur tutor: tūc si mal insti-
tuit filii cōfirmat cū modica inq-
stione. vt. l. peto. s. mal. ff. de leg.
ij. et ibi per Dy. aut nō instiut: et
cōfirmatur cā magna inq̄stione.
vt. d. l. j. ff. de cōfir. tuto. et ibi per
eūdē Dy. Rationē diuersitatis q̄
re scz dat⁹ a patre emācipato fi-
lio cōfirmat sine inq̄stione. dat⁹
vero a mīre nō ponit glo. i. l. j. C.
de cōfir. tu. et aliam rationē ponit
glo. in. d. s. fina. isti. de tute. vbi vi
de. Eēne⁹ autē qlibz instiutēpōt
relinquere tutorē et cōfirmat cū in-
q̄stione l. tutorē s. ff. de p̄fir. tu.
vbi p̄t⁹ q̄ iudex mūqz d̄z cōfirma-
re: nisi p̄nūciat pri⁹ illūm tutorē
idoneū qd ē notandum in practica
km Ange. are. in. s. fi. in. fi. inst. de
tutelis. hec Bartho. vbi. s. et post
eū. Ja. mai. iaddi. ad Chriſto.
porcūm. d. s. fina. inst. de tutellis
Gerardus mulert.

Tutor
dat⁹ ab
ēfneo
an sit cō
firmans
dus?

C Letez cum tutor tenetur inuē-
tarium facere. accepta et data in
scriptis redigere. tutela deposita
gestionis sue actus exhibere. ad-
ministrations rationē reddere. et
ex his et alijs multis tusele iudi-
cio teneatur: cūq̄ otungat aliquā-
do tempore testamēti vehemen-
ter instare ut per testatorē ab his
oib⁹ absoluat si huiusmodi absor-

Prima pars florū.

lutio fiat et scire volueris tabello qualis sit formāda regre cā. i. vbi forme testamētarie describūtur. sub rubrica d. formādis dispoſitionib⁹ circa tutorēs. vñ. si vero tutores.

Cadditio. Nota qđ tutor tenet facere inuētariū: qđ alias regto-riū dicis. vt in l. tutor qđ regtorū. in pñ. ff. de adimūstra.tuto. Et adverte qđ nō pōt tutor vel cura-

Tutor:
vñ cura-
tor aut
possit
respu-
pili vel
adulti
attinge-
renō cō-
fecto in-
uētario.

In hōstium dñi qđ restator inuētariū cōfessionē phibere pōt. d. s. illo. adverte tñ qđ si iudici videbit qđ pupillo expediet inuētariū face- re: coget tutorē ad inuētarium fa- ciendū nō obstat. pūfione testa- toris ita dicit Bar. i. l. in pñmā do. ff. de cōfir. tuto. post Adar. sil. arg. l. vñlitatē. ff. co. quā sunul lc- gis cū. d. l. in pñmādo. et refert doc. i. d. s. illo: qđ nota. De maria huiusmodi inuētariū sive regtorū videlati⁹. Bar. in. d. l. tutor qui repertorū. in pñci. ff. de adimū. tuto. et Spe. i. n. d. istru. editio. s. dicto d. ipingnatiōe testamēti. z. c. a princi. s. vñc ad. v. colūm. 13. Ex pñm. sis habes duo que tutele ad- ministratiōe oportet pīcedere etiam in tutorē testamentariō. scz decretū: et inuētariū pīfectionē. Ter- tū ē qđ tutor iuret se vñlia factu- rū et iutilia pīternūtuz. vt. s. fina. in auc. vt hy qđob. se hñez. c. col. vi qđ vt refert Bar. in. l. legitimos. in pñci. ff. d. legi. tu. d. iure. C. fuit introductū in curatore furiosi. vt

i. de creatiōib⁹. C. de episco. aud. sed per ius auc. extēsum ē ad oēs tutores ecuratores. Itē requirē qđ exp̄le. pīmittat defensionē pu- pilli. vt. l. vñ. s. defensionē. C. de adimū. tu. et ibi p. docto. hoc cīm in s̄libet tutel a hodie est apponēdū. vt. dicit idē Bar. vñ. s. ppe. finē Adverte tñ. km cūdē Bar. ibidē. qđ l. pīdicta. oia req̄ran etiā in te- stamētario tutoie. nī in his qđ dī- lationē nō recipiūt: vñ in his qđ pñ- cipalit ad cōmodū pupilli specta- ret: valē gesta p. tutoz. etiā non inueniētib⁹ pīdicti. vt. ff. de adimū. nūstra. tu. l. tutor qđ regtorū. in pñ- ci. z. C. de tuto. zcu. qđ nō satis. l. fi- na. facit optime tert⁹. i. i. qđā deces- dēs. s. vñc adeo. ff. de adimū. tuto. Gerardus mulert.

Si testator voluerit pīcedētib⁹ vñ subsequēti b⁹ suis vñltimis volūtati b⁹ derogare. Rū. xxiiij.

Squis duo fecerit testamenta iure perfecta- vnum prius alterum po- sterius. quoq; unum quodlibet habet formā cōmūnē. si i. nullo co- vba aliq; cōtinētur qb⁹. alteri deroge- tur. certe fin regulā tunc posteri⁹ testamētu ipso iure rūpt primū: eo qđ nouissima volūtātis serua- ri: et quia ex posteriori testamēto adīs hereditas. et qđ nō pōt duo- bus testamētis relīctis vt vñtrūz teneat dīcedere: nisi sit mīli. pība- tur pīmissa. isti. qb⁹ mo. infir. s. posteriore. z. ff. de adimū. le. l. qđ si iherū i amicinā. z. l. fe. et de iusto- te. l. j. et d. mili. test. l. q̄rēbas. verū tamē aliqñ cōtingit qđ aliq; testa- mentū l. nūcupatiū tñ qđtū pōt secrētū facit: i. qđ volūtātē suā ou- delibera tā: et fideliū viroz. cōsilio stabilitātē ordīnat a qđ dispōnit. apli⁹ nō recedere sed ea post mortē ser-